

das nicht?, Wer weiß?, Was bringt's?, Wer sagt, dass p?, Was verlangst du mehr? Was soll's schon? Ist denn nicht? и т.п.

Таким образом, РВ в реактивных ходах немецкоязычного диалогического дискурса представляют собой фразеологические шаблоны специфической структуры, реализуют речевой акт ассертивного, экспрессивного, комиссивного или директивного иллокутивного типа и предполагают передачу соответствующей имплицатуры (информационного ответа, эмоции, упрека, согласия, отказа).

Литература

1. Шевченко І.С. Когнітивно-прагматичні дослідження дискурсу / І.С. Шевченко // Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен. – Харків : Константа, 2005. – С. 105–117.

ЛЕКСИЧНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ ЯК СКЛАДНИК ЗНАТЬ ПРО СВІТ, ЗАФІКСОВАНИХ У МОВІ

Сімонок В.П. (Харків)

Ступінь концептуальної роз'єднаності і єдності різномовних семантичних систем (що пояснюється у сучасній філософії і лінгвістиці гіпотезами “лінгвістичної відносності” і “мовної додатковості”) сприяє висвітленню міжмовних розбіжностей при номінації тотожних для носіїв різних мов реалій. Це особливо яскраво проявляється при порівнянні наївних картин світу різних народів. Українська, англійська, німецька, французька мови репрезентують специфічні нерозчленовані концептуально-мовні картини світу, які мають як схожі, так і відмінні засоби відтворення об'єктивної реальності. Разом з тим, незважаючи на відмінності національних мовних картин світу, аспект логіко-психологічного мислення людини як такої виступає передумовою і їх подібності.

Лексико-семантична характеристика іншомовних запозичень дають підстави вважати, що процес запозичення з європейських мов в українську розпочався ще на доісторичних етапах суспільного розвитку. У цьому процесі спостерігається певна хронологічна послідовність у пріоритетах при запозиченні з тієї чи іншої мови. Починаючи з XIV ст., переважають запозичення з німецької мови, пізніше (XVI–XVIII ст.) – з французької, протягом останніх двох століть зростає лексична експансія з англійської. Перевага певної мови не означає відсутності в кожен період лексичних надходжень з інших мов.

Відносна хронологічна послідовність зумовлена поступовим розширенням зв'язків України з тими чи тими народами. Із посиленням міжнародних зв'язків, особливо з їх глобалізацією в останні десятиліття, хронологічна послідовність зникає і відбувається інтернаціоналізація певної частини лексичного складу мов, при якій окремі слова й ЛСГ запозичуються з одного джерела в різні мови.

Процеси запозичення лексики відбуваються згідно з дією законів розвитку мови – універсальних, аналогічних, специфічних. За універсальними законами, одне слово в своєму семантичному розвитку може наслідувати інше слово тієї самої семантичної сфери. Такий смисловий розвиток семантично подібних одиниць пов'язують з аналогіями, тобто процесами, коли компоненти однієї лексико-семантичної групи одного професійного кола у різних мовах на основі певної подібності можуть розвиватися за однаковими семантичними законами. Специфічні закони виражають особливості функціонування і розвитку конкретної мови або конкретної її сфери. До них належить закон нерівномірності розвитку різних складових частин мови. Найдинамічнішою є лексика, більш стійкою до змін є та її частина, що називається основним словниковим фондом, менш динамічними і стійкішими щодо зовнішніх впливів є граматична структура і фонетичний склад мови.

Особливістю процесу запозичення в українську мову з європейських мов є тематична й лексико-семантична визначеність запозичень із різних мов, наприклад, з німецької – назви знарядь і виробничих процесів, військові терміни, з французької – побутова лексика, зокрема, елітного побуту, з англійської – морська термінологія, що призводило до появи нових концептуальних фрагментів у картині світу українців і потребувало нових назв, які запозичувалися разом із відповідним явищем. У ХХ ст. були залучені ідеологічні чинники, що знайшло вияв у понятті престижності мови-донора.

ДИСКУРС ВЕДЕННЯ ДІЛОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ

Скарлупіна Ю.А. (Суми)

У роботах сучасних дослідників дискурс визначається як певним чином систематизоване і впорядковане використання мови, тобто йдеться про змістовий склад сукупності текстів зі спільною тематикою,